

OMVÅRDNADSDOKUMENT FÖR VÅRD I HEMMET MED TRAKEALKANYL - EGENVÅRD

Följ rutiner i trakeotomi.se och i vårdhandboken.

Vid omläggning och rengöring av trakeostoma behövs

- höggradigt rena kompresser
- en skål med rent kroppsvarmt vatten
- mild tvål
- slitskompress
- bär patienten innerkanyl i sin trakealkanyl skall en ren innerkanyl och ev. ren talventil finnas tillhanda
- pincett och sax
- trakealkanylband anpassat för trakealkanylbäraren
- öronpinnar
- handsprit och skyddshandskar.

Tillvägagångssätt

1. Tvätta händerna och använd handsprit
2. Ta bort och släng den gamla slitskompressen, observera om något avviker till exempel blod, sekretets färg eller lukt. Inspektera trakeostomat. Notera och rapportera avvikelser till vårdansvarig.
3. Veckla ut en kompress eller använd öronpinnar för bättre åtkomlighet och fukta med kranvatten.
4. Tvätta runt trakeostoma genom att dra kompressen intill trakeostomat i en (1) riktning, upprepa med ren kompress till hela trakeostomat är synligt rent. Alternativt använd öronpinnar för rengöring och bättre åtkomlighet. Låt huden torka.
5. Tvätta hals och nacke med en kompress fuktad med kranvatten och mild tvål.
6. Lägg en ny slitskompress runt trakeostomat. Slitskompressen läggs med den glatta sida mot huden för att skydda huden på bästa sätt.
7. Bär patienten en trakealkanyl med innerkanyl bör den rengöras eller bytas.
8. Rengör den använda innerkanylen med kranvatten.

Trakealkanyl

- Typ (namn): _____
- Innerkanyl: Ja Nej
- Kuff: Ja Nej
- Referensnummer: _____
- Innerdiameter med innerkanyl (mm): _____
- Ytterdiameter (mm): _____
- Längd (mm): _____

Suglängd skall inte överskrida trakealkanylens längd, rensugning nedanför kanylspetsen skall endast utföras i undantagsfall. Markera trakealkanylens längd med tuschpenna på en sugkateter (denna ska inte användas som sug utan som mall). Använd mallen som ett mått på hur långt sugkatetern kan föras ner i trakealkanylen. Sugkateterns ytterdiameter ska vara 50 % av trakealkanylens innerdiameter. Sug under maximalt 10 sekunder per gång. Sugstyrkan bör inte överskrida 26 kPa (källa: vårdhandboken).

Kuff

TTS trakealkanyl kuffas med sterilt vatten till ordinerad volym. Det finns "sällan använda" trakealkanyler som "kuffas" med skum enligt produktbladets instruktioner. I princip kuffas alla trakealkanyler med luft.

Kuffen ska vara

- Ingen kuff - byt till okuffad trakealkanyl
- Kuffad nattetid, urkuffad dagtid
- Kuffad dygnet runt, kufftrycket kontrolleras efter uppblåsning samt vid behov t.ex vid läckage. Avläses med kufftrycksmätare: 20-30 cmH₂O med luftstyrd kuff.
- Annan specificerad hantering av trakealkanylens kuff (specificera):

Talventil

(om sådan får användas, på barn efter individuell bedömning)

- Talventil får användas: Ja Nej

Rengöring av innerkanyl

1. Ta ut innerkanylen.
2. Sätt i en ren innerkanyl.
3. Rengör innerkanylen enligt tillverkarens anvisningar. Rengöringsproceduren kan variera beroende av material. Det är vanligt att rengöra innerkanylen invändigt och utvändigt med mildt oparfumerat handdiskmedel och kroppsvatten. Om slemmet sitter fast kan rengöringsborste tillverkad för ändamålet användas, alternativt dra rena, blöta kompresser genom innerkanylen med hjälp av en böjd peang eller pincett.
4. Upprepa tills allt synligt slem har avlägsnats. Var försiktig så att innerkanylen inte repas på insidan.
5. Skölj ur innerkanylen med kroppsvatten varmt vatten.
6. Låt lufttorka eller torka torrt med en ren kompress. Den rena och torra innerkanylen ska förvaras rent, torrt och dammfritt.

Trakealkanylbyte

Byte av ytterkanyl, dvs själva trakealkanylen, görs med intervall som produktbladet rekommenderar.

- Byten utförs av: _____
- Kontaktuppgifter: _____
- Plats: _____

Lokala problem / omvårdnadsproblem av trakeostomat

Ta i första hand kontakt med

- ÖNH mottagning
- Andningsteamet på barnkliniken
- Trakeotomisköterska
- Annat _____

Kontaktuppgifter

- Telefon och telefontider: _____

Urakut/akut: 112, 1177 eller sjukhusväxel - begär ÖNH jour.

Signaturer

Utbildning är given och färdigheter som ovan preciserats har kontrollerats:

- Utbildningsgivare. _____
- Mottagare av utbildning: _____
- Trakeotomerad patient, namn: _____